

Govor visokog predstavnika, Christiana Schwarz-Schillinga na trećem poslovnom okruglom stolu sa vladama u BiH: “Bosna i Hercegovina: sljedeći veliki hit”

u organizaciji časopisa “The Economist”

Dame i gospodo,

Jedna od tema predloženih za popodnevnu diskusiju je: “Kakva će biti uloga novo visokog predstavnika?”

Budući da sam ja novi visoki predstavnik, smatram da sam prilično dobra adresa da dam odgovor na to pitanje.

Dopustite da počnem sa kratkim opisom mog posla.

Kratak je jer, kao što većina vas zna, Bosna i Hercegovina se bliži momentu u kojem joj više neće biti *potreban* visoki predstavnik.

Ja sam ovdje da bih pomagao, savjetovao i zagovarao, i na taj način pomogao Bosni i Hercegovini da pređe tranziciju iz provedbe mira u evropsku integraciju.

Jasno sam rekao kada sam preuzeo dužnosti početkom februara, da *neću* raditi posao koji moraju raditi institucije i izabrani lideri ove zemlje.

Došlo je vrijeme da političari Bosne i Hercegovine preuzmu punu odgovornost za svoja djela. Ne mogu očekivati od visokog predstavnika da donosi teške ili nepopularne odluke u njihovo

ime.

Da se jednostavno izrazim, postići ću više čineći manje.

Kako polako ulazimo u vrijeme koje prethodi oktobarskim izborima, već oko sebe čujemo onu populističku retoriku koja dobro služi kratkoročnim ciljevima ali malo doprinosi trezvenom i produktivnom rješavanju hitnih pitanja.

Od mene se traži da interveniram.

Ja to neću učiniti, ukoliko ne bude ugrožena stabilnost Bosne i Hercegovine ili ukoliko intervencija ne postane neophodna da bi se osigurala puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju u Hagu.

Biračko tijelo će odlučiti koje političare smatraju odgovornima i sposobnima da služe njegovim interesima.

Kandidati su odgovorni građanima, a ne visokom predstavniku.

Jedna od mojih dužnosti na mjestu visokog predstavnika je da pomognem Bosni i Hercegovini da izađe iz faze poslijeratne obnove koju umnogome diktira Dayton i uđe u novu fazu kojom dominira izazov da se osigura puna integracija u Evropu.

U ovom kontekstu, ja imam stalnu i važnu ulogu da lobiram za Bosnu i Hercegovinu. I nastaviću da to činim i nakon što prestanem biti visoki predstavnik i ostanem samo Specijalni predstavnik Evropske unije.

Kao Specijalni predstavnik EU pomoći ću da se ova zemlja povede ka glavnim tokovima u Evropi.

Jedna oblast u kojoj lobiram za Bosnu i Hercegovinu posljednjih mjeseci tiče se olakšavanja viznog režima.

Proljetos sam predvodio delegaciju bosanskohercegovačkih poduzetnika iz oblasti informatike, nedugo nakon mog dolaska u zemlju. Šokiralo me je kada sam čuo da poslovni ljudi iz Bosne

i Hercegovine redovno doživljavaju poteškoće pri dobijanju viza za posjete drugim dijelovima Evrope.

Apelujemo na firme da budu efikasni konkurenti na svjetskom tržištu, a s druge strane očekujemo da to čine sa jednom vezanom rukom kada je riječ o slobodi kretanja.

Kada smo bili u Hanoveru bio sam impresioniran činjenicom da poduzetnicima nije trebala moja pomoć nakon što su predstavljeni mogućim partnerskim firmama.

Svi su ispoljili dinamičnost i kreativnost koja je potrebna da se jedna firma uspješno vodi.

To je nešto što razumijem. Prije no što sam ušao u politiku, proveo sam dosta godina vodeći našu porodičnu firmu, koja je počela kao malo preduzeće a zatim kontinuirano rasla i izrasla u srednje preduzeće. Zato razumijem izazove sa kojima se susreću mala i srednja preduzeća i mislim da imam jasnu predstavu o tome šta treba uraditi da bi se na te izazove odgovorilo.

Stoga mogu sa samopouzdanjem igrati ulogu predvodnika međunarodnih investitora u Bosni i Hercegovini.

To je uloga u koju u potpunosti vjerujem.

Kao privrednik vam mogu reći da u ovoj zemlji postoji ogroman i još uvijek neiskorišten komercijalni potencijal. Godišnja stopa rasta bi mogla i vjerovatno trebala biti dva puta veća od današnjih pet posto.

Bosna i Hercegovina i dalje ima imidž koji su formirale udarne vijesti početkom devedesetih. Kao što su oni među vama koji su na ovu konferenciju došli iz inostranstva mogli vidjeti, taj je imidž sada anahron.

Većina fizičke štete uzrokovane ratom je sanirana, a politički i ekonomski Bosna i Hercegovina je jasno na putu ka Evropi.

Za moguće investitore, to znači da Bosna i Hercegovina nudi razne *neočekivane* mogućnosti.

Stvarnost je puno, puno bolja od imidža.

Ustvari, išao bih tako daleko da ustvrdim da bi sa stanovišta evropskih investitora Bosna i Hercegovina mogla biti sljedeći veliki hit.

Privreda ove zemlje je privreda u kojoj se

- Rast BDP-a održava na stopi višoj od pet posto već četiri godine;
- Stopa inflacije je jedna od najnižih na Balkanu;
- Konvertibilna marka i dalje je jedna od najstabilnijih valuta u regiji;
- Izvoz i industrijska proizvodnja rastu (iako je osnova niska); te
- Od 2000. godine kamatne stope su upolovljene.

Ovaj jaki učinak održava se značajnim pomacima u poslovnom okruženju.

- Raniji rasparčani i neefikasni carinski sistem je ujedinjen u okviru Uprave za indirektno oporezivanje, a ujedinjena carinska služba zaustavila je odliv prihoda do kojeg je dolazilo pod ranijim rasparčanim carinskim sistemom;
- Uređenje javnih usluga u procesu je podizanja na međunarodni standard;
- Reforma bankovnog sistema, koja je u punom smislu krenula 2002. godine, urodila je energičnim finansijskim sektorom koji počinje dovoditi sredstva do obećavajućih malih i srednjih preduzeća;
- Standardi upravljanja javnim preduzećima se podižu, putem efikasnih revizija i paketa nedavno donešenih zakona;
- Registracija firmi se racionalizuje i nadamo se da će se na jesen uvesti novi, efikasniji sistem; a

- PDV je uspješno uveden 1. januara ove godine.

Oni među vama koji su iz Bosne i Hercegovine upoznati su sa koracima koje treba poduzeti u sljedećih nekoliko mjeseci – da bi se poslovno okruženje još više popravilo. To bi podstaklo ulaganja a na taj način i otvaranje novih radnih mjesta.

Oni među vama koji ne dolaze iz Bosne i Hercegovine s pravom će željeti da znaju šta Bosna i Hercegovina nudi mogućim investitorima a što ne nude njeni susjedi. Mislim da će detaljnije razmatranje svakog od ovih pitanja poslužiti kao izuzetno produktivna osnova za današnju diskusiju.

Hvala.